

ADRODDIAD I FWRDD TYFU CANOLBARTH CYMRU

23^{ain} Gorffennaf 2020

TEITL:	Cyllideb TCC ac Adnoddau
AWDUR:	Carwyn Jones-Evans

1. Pwrpas yr Adroddiad

- 1.1. Diweddarau'r Bwrdd ar y gyllideb refeniw ranbarthol. I gadarnhau canlyniad cyllideb 2019/20 a'r gyllideb a ragwelir ar gyfer 2020/21.
- 1.2. I amlinellu'r penawdau gwariant a chynigion adnoddau arfaethedig ar gyfer 2020/21 i gefnogi'r rhaglen waith ranbarthol.

2. Penderfyniad(au) a Geisir

- 2.1. Nodi'r sefyllfa ariannol ar gyfer 2019/20 a 2020/21.
- 2.2. Cytuno ar y penawdau costau arfaethedig ar gyfer dyrannu'r gyllideb ar gyfer 2020/21.
- 2.3. Nodi goblygiadau cyllid refeniw ychwanegol a pharhaus y Fargen Twf ar gyllidebau Awdurdod Lleol am y 10-15 mlynedd nesaf (cylch bywyd y fargen).

3. Cyllideb 2019/20

- 3.1. Darparwyd adroddiad i gyfarfod diwethaf y Bwrdd yn cadarnhau'r incwm a dderbyniwyd gan Lywodraeth Cymru i gefnogi datblygiad Bargaen Twf Canolbarth Cymru ar gyfer 2019/20 a 2020/21 – ynghyd a'r gwariant a'r hawliad ariannol.
- 3.2. Darparwyd manylion yr hawliad ariannol ar gyfer 2019/20, a chyflwynwyd hawliad o £41,197.49 o ganlyniad i arddangos gwariant cymwys gwerth £82,394.98.
- 3.3. Mae'r hawliad bellach wedi'i dalu gan Lywodraeth Cymru, ac ad-dalwyd swm y grant i Ceredigion CC - a fydd yn ei dro yn ad-dalu Powys CC am y symiau grant a hawliwyd.
- 3.4. Roedd swm y grant a hawliwyd (£41,197.49) yn llai na swm y grant oedd ar gael (£45,000). Fodd bynnag, mae wedi ei gadarnhau y gellir hawlio'r swm heb ei hawlio o £3,802.51 yn 2020/21.

4. Cyllideb 2020/21 – sefyllfa bresennol

- 4.1. Cadarnhaodd yr adroddiad diwethaf i'r Bwrdd incwm Llywodraeth Cymru ar gyfer 2020/21, ac amlinellodd y cyllid cyfatebol gofynnol gan y ddau Awdurdod Lleol.
- 4.2. Mae'r costau cymwys ar gyfer y gyllideb ranbarthol yn cynnwys Costau Staff (capasiti ychwanegol wedi'i greu i weithio'n rhanbarthol) gwefan, comisiynau ac ati.
- 4.3. Ers hynny mae'r ddau Awdurdod Lleol wedi sicrhau bod £ 50k yr un ar gael i gyd-fynd â chyllid Llywodraeth Cymru.
- 4.4. Disgwylir hefyd i gyfanswm o £ 3,802.51 grant heb ei hawlio o 2019/20 fod yn gymwys i'w hawlio yn 2020/21.

- 4.5. Mae hyn yn gyfanswm o gyllideb sydd ar gael ar gyfer 2020/21 o £198,802.51.
- 4.6. Mae yna nifer o ymrwymiau presennol ar gyllideb 2020/21 (Gwefan GMW, Costau Staff, Hyfforddiant). Cadarnheir y rhain yn y tabl isod.
- 4.7. Felly mae sefyllfa'r gyllideb ar gyfer 2020/21 felly fel a ganlyn:

INCWM		
	Eitem	Gwerth
	Cyngor Sir Ceredigion	£50,000
	Cyngor Sir Powys	£50,000
	Llywodraeth Cymru	£95,000
	Llywodraeth Cymru (cario drosodd o 2019/20)	£3,802.51
	CYFANSWM INCWM	£198,802.51
YMRWYMIADAU		
	Eitem	Gwerth
	Adeiladu gwefan TCC*	£15,000
	Hyfforddiant Better Business Case	£4,875
	Costau cyflog swyddog arweiniol presennol (@40% Ebrill-Gorffennaf 2020)	£8,500**
	CYFANSWM YMRWYMIADAU	£28,375**
BALANS		
	Balans yn weddill i'w ymrwymo	£170,427.51**

*Noder fod cost cynnal blynyddol gan Wefan TCC oddeutu £1,500.

**Amcangyfrif

- 4.8. Mae hyn yn gadael cyllideb (amcangyfrif) heb ei hymrwymo ar hyn o bryd o oddeutu **£170,427.51**

5. Ymrwymo'r cyllid sydd yn weddill

- 5.1. Mae cyllid Refeniw Llywodraeth Cymru wedi cael ei ddarparu ar yr amcan clir o ddatblygu'r rhaglen waith ranbarthol a sefydlu PMO Rhanbarthol (Swyddfa Rheoli Rhaglen).
- 5.2. Fel yr amlinellwyd yn Eitem 3, mae gennym brinder capasiti ar unwaith i symud y rhanbarth tuag at gyflawni Penawdau Telerau erbyn yr Hydref, ac mae angen mesurau (a chyllid) ar unwaith i ymateb. Y bwriad felly yw defnyddio cyllid Llywodraeth Cymru (ac arian cyfatebol gan yr Awdurdodau Lleol a nodwyd) yn y gyllideb uchod i ymateb i anghenion y rhaglen waith ranbarthol (cyflawni Penaethiaid Telerau erbyn yr Hydref, ac yna Cytundeb Bargen Lawn) ochr yn ochr â datblygu a sefydlu'r PMO Rhanbarthol.
- 5.3. Dim ond ar gyfer eleni mae'r cyllid uchod ar gael. Bydd angen i'r cyllid sydd ei angen i redeg y PMO Rhanbarthol fod ar waith trwy gydol y Fargen Twf. Bydd angen i hwn gael ei ariannu ar wahân, fel y nodir nes ymlaen yn Adran 6 yr adroddiad hwn.

5.4. Felly mae'r penawdau costau canlynol yn cael eu datblygu i'n galluogi i gwrdd â'n cerrig milltir allweddol:

- Cost Staff: Swyddog Strategol Arweiniol (dros dro am y cyfnod datblygol).
- Cost Staff: Cymorth Datblygu Portffolio (technegol / gweinyddol).
- Comisiwn: Astudiaeth Hydrogen Rhanbarthol (ceisir cyllid gan y Cynllun Datblygu Gwledig).
- Comisiwn: Astudiaeth Ymchwil Gymhwysol (wedi'i gyfateb â chyllid posibl LIC).
- Comisiwn: Cymorth technegol wedi'i gomisiynu i gynghori ar Ddatblygu Portffolio.
- Comisiwn: Cymorth Cyfathrebu ac Ymgysylltu.

5.5. Mae union gostau yr uchod yn cael eu datblygu, ond rydym yn disgwyl iddynt ddyrannu'r cyllid sydd ar gael yn hawdd. Fodd bynnag, cynigir bod unrhyw arian sy'n weddill yn cael ei ystyried tuag at sefydlu'r gallu angenrheidiol i symud ymlaen â phrosiectau ymgeisydd posib sy'n dod i'r amlwg yn y rhanbarth.

5.6. Fel y cynghorwyd yn flaenorol, mae trefniadau ar y gweill i benodi Swyddog Strategol Arweiniol ar secondiad dros dro i arwain y rhaglen waith ranbarthol ar gyfer y cyfnod datblygu - gan ystyried y gofynion cymorth ar gyfer y rôl i gyflawni'r rhaglen waith.

5.7. Fel y nodwyd eisoes, nid yw'r swyddfa ranbarthol / PMO yn gyfrifol am ddatblygu prosiectau. Mae'r swyddfa ranbarthol / PMO yn nodi'r broses lle gall prosiectau ddod i mewn, eu hystyried a'u gwerthuso yn erbyn meini prawf penodol - yna bydd yr ESG a'r Bwrdd yn penderfynu yn y pen draw ar eu cynnwys yn y Portffolio ai peidio.

5.8. Mae nifer o brosiectau yn cael eu cynnig fel darpar ymgeiswyr ar gyfer cyllid y Fargen Twf, ond mae angen gallu a chefnogaeth arnynt i esblygu i'r fformat disgwylidiedig a fydd yn gydnaws â'r Fargen Twf. Mae'r Weledigaeth ar gyfer Tyfu Canolbarth Cymru bellach wedi gosod rhai o'r disgwyliadau a'r paramedrau allweddol yn glir ar gyfer yr holl bartion sydd â diddordeb (ac yn gwahodd rhai newydd).

6. Goblygiadau Cyllid Ychwanegol

6.1. Mae'r adroddiad hwn wedi nodi'r gyllideb refeniw sydd gennym ar hyn o bryd, a'r ystyriaethau adnoddau i gyflawni'r rhaglen waith ranbarthol sydd wedi ei osod allan o'n blaenau.

6.2. Dylai fod yn amlwg y bydd galluogi'r cyllid cyfalaf sydd ar gael trwy'r Fargen Twf yn gofyn am ymrwymiad adnoddau digonol a pharhaus gan y ddau Awdurdod Lleol i gynnal capasiti ar gyfer y tymor hir.

6.3. Mae'r Fargen Twf yn rhaglen gyfalaf 10 i 15 mlynedd, a fydd yn gofyn am refeniw gan y ddau Awdurdod Lleol i ariannu staff fel rhan o swyddfa ranbarthol (PMO), yn ogystal â chyllideb weithredol i gefnogi Llywodraethu a Sicrwydd (cefnogi gwaith y Cyd-bwyllgor, ESG a chynnal adolygiadau porth ac ati).

6.4. Er nad yw cwantwm y refeniw gofynnol i gefnogi'r broses yn gwbl hysbys eto, mae'n bwysig bod yn glir ar y disgwyliad hwn o'r cychwyn cyntaf.

6.5. Yn benodol ar sefydlu'r swyddfa ranbarthol (PMO), mae cais ar wahân am Ariannu Ewropeaidd o dan ESF P5 yn cael ei ddatblygu ar gyflymder – ond bydd hwn ddim ond yn cefnogi hanner y costau am gyfnod o 3 blynedd.

- 6.6. Bydd cais ESF P5 yn ceisio sefydlu'r tîm craidd sy'n ofynnol i gefnogi PMO yng Nghanol Cymru ar gyfer y Fargen Twf - ochr yn ochr â thîm ystwyth a fydd yn gweithio tuag at gyflawni'r weledigaeth economaidd ehangach.
- 6.7. Mae'r cynllun busnes yn parhau i gael ei ddatblygu gyda WEFO, ond rydym yn gweithio tuag at allu sefydlu'r swyddfa ranbarthol ym mis Medi / Hydref 2020.
- 6.8. Dilynir proses gymeradwyo ar wahân i sicrhau y bydd cais ES5 P5 i sefydlu'r PMO yn ennill cefnogaeth y ddau Awdurdod Lleol - fodd bynnag, dylai fod yn amlwg y bydd y cais yn gofyn am arian cyfatebol ychwanegol gan y ddau Awdurdod Lleol.
- 6.9. Bydd cais ESF P5 yn cael ei ariannu'n gyfatebol trwy gyfuniad o amser staff a chyfateb arian ychwanegol, ac mae'n arbediad sylweddol i'r ddau Awdurdod Lleol sefydlu a chefnogi'r PMO am yr ychydig flynyddoedd cyntaf.
- 6.10. Dylai fod yn amlwg, unwaith y daw cyllid ESF P5 i ben, y bydd disgwyl i'r ddau Awdurdod Lleol gefnogi'r PMO gyda chyllid digonol yn flynyddol i gynnal y gyllideb staffio a gweithredol ofynnol i gyflawni'r Fargen Twf am ei oes.
- 6.11. Amlygir y gwahanol gyfnodau a'u tasgau cysylltiedig a'u gofynion adnoddau isod:

	CYFNOD DATBLYGU	CYFNOD GWEITHREDU
Cyfnod	Nawr-Cytundeb Bargen Lawn	Yn dilyn y Cytundeb Bargen Lawn
Amserlen (wedi ei gynllunio)	Nawr-Mawrth 2020 (mynegol)	Hydref 2020 ymlaen (sefydlu PMO)
Tasgau Allweddol	<ul style="list-style-type: none"> • Cyflawni Penawdau'r Telerau a Chytundeb Fargen llawn, gan ganolbwyntio ar: <ul style="list-style-type: none"> ○ Llywodraethu a Sicrwydd ○ Datblygu Portffolio ○ Cyfathrebu ac Ymgysylltu • Sefydlu capasiti ar gyfer Cyflenwi: (Datblygu PMO, sicrhau cyllid a sefydlu tîm ar gyfer cyflawni). • Nodi ystyriaethau cyfreithiol ac ariannol allweddol i baratoi ar gyfer y cam cyflawni. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithredu trefniadau cyfreithiol ac ariannol i danategu'r cam cyflawni. • Sefydlu'r PMO yn llawn. • Rheoli gweithredol a delifro portffolio a rhaglenni'r Fargen Twf.
Anghenion Capasiti	<ul style="list-style-type: none"> • Tîm dros dro i gydlynu'r tasgau uchod, sy'n cynnwys: <ul style="list-style-type: none"> ○ Swyddog Arweiniol Strategol ○ Cymorth Technegol a Gweinyddol (Comisiynau Eiliedig ac Allanol) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sefydlu PMO ffurfiol sy'n adrodd i'r Grŵp Rheoli TCC. • PMO i weithredu'r Fargen Dwf, gyda gallu ychwanegol i gyflawni amcanion rhanbarthol ehangach. • Swyddfa Ranbarthol alinio holl swyddogaethau rhanbarthol gyda'r PMO (RET, TraCC, RLSP).
Ariannu	<ul style="list-style-type: none"> • Cyllid refeniw LIC unwaith ac am byth (2019/20 a 2020/21) • cyfraniadau fan a'r lle gan y cynghorau fel arian cyfatebol i arian LIC (£50k yr un ar gyfer 2020/21) • ESF P5 (sefydlu'r PMO) 	<ul style="list-style-type: none"> • ESF P5 (yn rhannol) • Cyfraniadau blynyddol ychwanegol gan yr Awdurdodau Lleol (i gyfateb yr ESF P5 a darparu cyllideb ranbarthol weithredol).

6.12. SYLWER: Bydd angen i'r cyfraniadau ariannol a ddyrannwyd gan y ddau Awdurdod Lleol gynyddu unwaith y bydd ESF P5 yn dod i ben yng nghanol 2023, er mwyn cynnal y lefel ofynnol o adnoddau ar gyfer y PMO.

7. Goblygiadau Cyfreithiol

7.1. Does dim Goblygiadau Cyfreithiol yn codi o'r adroddiad yma.

8. Goblygiadau Adnoddau Dynol

8.1. Mae'r broses y tu ôl i recriwtio'r Swyddog Arweiniol Strategol dros dro yn cael ei sefydlu ar hyn o bryd yn unol â phrosesau'r Awdurdod Lleol, gyda threfniadau'n cael eu harchwilio ar gyfer galluogi'r gallu cymorth sy'n ofynnol.

8.2. Bydd goblygiadau AD yn deillio o sefydlu'r cais PMO ac ESF P5 - ond rhoddir sylw i'r rhain ar wahân pan fydd y ddau Awdurdod Lleol yn ystyried y Cynllun Busnes.

9. Goblygiadau Ariannol

9.1. Mae'r adroddiad yn amlinellu sefyllfa gyfredol y gyllideb refeniw ar gyfer y Bwrdd, ac ymrwymadau cysylltiedig a dyraniadau arfaethedig.

9.2. Mae'r adroddiad hefyd yn tynnu sylw at botensial goblygiadau ariannol ar gyfer y blynyddoedd i ddod i gefnogi'r Fargen Twf. Er nad yw cwantwm y gefnogaeth ofynnol yn hysbys eto, ac yn amodol ar fanylion a chytundeb pellach - mae'n bwysig i'r Aelodau gydnabod yr angen am adnoddau digonol o ddechrau'r broses Bargaen Twf.

10. Atodiadau

- Dim